

Plan van aanpak Uk&Puk thema

VVE ontwikkelingsgebieden

De uitgangspunten van Ko Totaal sluiten aan bij ons pedagogisch beleidsplan welke ook is gebaseerd op het Pedagogisch Kader Kindcentra 0-4 jaar van Elly Singer en Loes Kleerekoper (Elsevier Gezondheidszorg Maarssen, 2009). Het bestaat onder andere uit de ontwikkeling van taal, sociaal-communicatieve vaardigheden en beginnend rekenen binnen de brede ontwikkeling van jonge kinderen. Kinderen leren al spelend, knutselend, bewegend en ontdekkend een taal, maar ze leren zo ook sociale vaardigheden als samen spelen, een keuze maken en het oplossen van een conflict. Deze ontwikkelingsgebieden maken deel uit van de cognitieve, fysieke en sociaal/emotionele ontwikkeling.

Verder hanteert Uk en Puk (taalprogramma toegespitst op de leeftijd van 0-4 jaar) vier belangrijke dimensies die kinderen nodig hebben om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Emotioneel ondersteunen, respect voor de autonomie, structuur bieden, informatie en uitleg geven. Als deze vier dimensies in acht genomen worden geeft dit het kind (zelf)vertrouwen.

VVE activiteiten

De activiteiten die wij gebruiken bestaan uit taal-, knutsel- en doe activiteiten.

- taal: denk hierbij aan activiteiten waarin de begrippen van het thema (zie Uk&Puk map begrippenlijst) goed en duidelijk in terugkomen. Bij deze activiteiten kunnen de kinderen spelenderwijs hun begrip en uitspraak oefenen.
- knutsel: denk hierbij aan activiteiten waarbij de kinderen voornamelijk zelf moeten knutselen.
- doe: denk hierbij aan activiteiten waarin het accent ligt op de fysieke ontwikkeling. In deze activiteiten komt regelmatig beweegkriebels goed van pas.

Ook bij niet-talige activiteiten staan talige doelen voorop. Het is de taak van de pedagogisch medewerk(st)er om de kansen te benutten om taal uit te lokken en te stimuleren.

Ouderparticipatie

Ouders zijn belangrijke partners van de leidsters. De methodiek Uk&Puk is een combinatieprogramma waarbij activiteiten op het kinderdagverblijf worden aangeboden, maar waarbij ook activiteiten aangeboden worden die ouders thuis kunnen doen met hun kinderen. Door middel van ouderactiviteiten stimuleren de ouders de ontwikkeling van hun kind. Het programma Uk&Puk thuis' bieden activiteiten aan die ouders thuis met hun kinderen kunnen uitvoeren. Deze activiteiten sluiten nauw aan bij de thema's van Uk&Puk.

Vier dimensies van sociale ondersteuning in contacten met ouders zijn emotionele ondersteuning, respect voor de autonomie, structuur en informatie uitwisselen. Met name bij ouders in achterstandsituaties is deze ondersteuning erg belangrijk. Voor meer uitleg lees de handleiding

ouderbetrokkenheid, Uk & Puk thuis in de deelnemersmap. Ieder nieuw thema (5 weken) wordt middels een themabrief(ouderblad) ingeleid bij de alle ouders binnen ons kinderdagverblijf. Ook hebben we al een maal een ouderavond georganiseerd waar we aan de aanwezige ouders middels filmmateriaal meegenomen hebben in 'een dag Kidsstop'. Op deze manier krijgen ouders een duidelijk beeld bij de VVE-activiteiten die wij dag dagelijks met de kinderen uitvoeren.

Plakboeken

Voor alle kinderen die zuigeling af zijn tot het moment dat ze naar de basisschool gaan wordt er een plakboek bijgehouden. Het plakboek is een verzameling van de VVE-activiteiten die een kind heeft gemaakt. Hierin kunnen ook foto's van het kind op het kinderdagverblijf worden opgenomen. Elke leidster heeft een aantal kinderen waarvan zij het plakboek bijhoudt. Na elk thema worden alle 2d activiteiten ingeplakt. Verder zijn er ook versjes en liedjes die erin opgeplakt kunnen worden. Een plakboek laat aan de hand van tekeningen en kleurgebruik een duidelijke ontwikkelingslijn bij kinderen zien. Het plakboek is ter ondersteuning bij observaties en is een hulpmiddel bij de warme overdracht. De warme overdracht is een gesprek waarbij ouders, pedagogisch medewerkster en basisschoolleraar betrokken zijn, genaamd het driehoeksgesprek.

Observaties

De drie doelen waarom we kinderen observeren zijn doelgericht ingrijpen in interactie/spel, stadium van de taalontwikkeling vaststellen en vorderingen bijhouden. Door de verschillende observatiemomenten met elkaar te vergelijken kan een leidster bepalen of er voldoende vooruitgang zit in de taalontwikkeling en aan welke taalvaardigheidsaspecten eventueel meer aandacht moet worden besteed. Voor extra informatie lees bijeenkomst 7 van de Ko totaal deelnemersmap.

Bovendien vormen de ingevulde observatielijsten een belangrijk aanknopingspunt voor de bespreking tussen collega's die met dezelfde kinderen werken, maar ook op het moment dat een kind overgaat naar de basisschool. De observaties samen met het plakboek zorgen voor een warme overdracht, dat bestaat uit een driehoeksgesprek met de ouders, pedagogisch medewerkster en basisschoolleraar.

Versiering op de groep en de hal

Dit kan tot stand komen door activiteiten op te hangen. Hierover kan dan nagepraat worden met de kinderen en hun ouders. De terugkoppeling naar de ouders is een belangrijk punt, omdat ouders op deze manier goed bij het thema betrokken worden.

Een verdiepingsslag m.b.t de versiering kan gemaakt worden door de groep en hal in te delen in hoekjes. Bijvoorbeeld thema dieren: een jungle hoekje, een huisdieren hoekje, een boerderijdieren hoekje, etcetera. De versiering kan ook gekoppeld worden aan de activiteiten, bijvoorbeeld kerstballen knutselen en ophangen in de kerstboom. De leidsters zijn zelf verantwoordelijk voor de versiering op de groep en in de hal. Zij mogen hier

zo creatief mogelijk in zijn. Napraten over activiteiten met de kinderen en vooral ook de ouders is erg belangrijk zodat de activiteiten extra aandacht krijgen. De terugkoppeling wordt gedaan tijdens de overdracht tussen leidster en ouders. De kinderen zijn trots op wat ze gemaakt hebben en laten dit graag zien aan hun ouders. Spelenderwijs worden de begrippen herhaalt door de terugkoppeling en daardoor beklijven ze beter bij de kinderen. Herhaling is opbrengst vergrotend!

Activiteitenrooster

Het activiteitenrooster is een handig instrument om ervoor te zorgen dat er voldoende variatie en logische volgorde zit in de activiteiten. Alle activiteiten worden per week ingeroosterd, het zijn nu 4 activiteiten per week. We streven binnen onze organisatie naar zoveel mogelijk uniformiteit per thema. Het bedenken en de voorbereidingen worden gedaan door een voorbereidingsgroep bestaande uit telkens één leidsters van iedere groep, telkens roulerend.(evt. aangevuld met stagiaires). Wie wat precies doet kunnen de leidsters zelf onderling afspreken, maar voorwaarde is telkens een duidelijk uitgewerkt plan voor een periode van vijf weken. Het rooster is minimaal 1 week voordat het nieuwe thema begint klaar, zodat de leidsters voorbereidingen kunnen treffen t.a.v. de activiteiten van de eerste week. Voor de eigen ontwikkeling is het wenselijk dat de leidster van een aantal activiteiten een reflectieverslag schrijft, zeker zolang de Puk en Ko/ Uk & Puk training nog niet is afgerond. Hiervan zijn reflectieformulieren opgenomen in de themamap. In week 5 is er een evaluatie met de leidsters over het thema. Hierin wordt besproken hoe het thema verliep, wat waren leuke/praktische activiteiten en welke niet. Tijdens de eindevaluatie over het thema, wordt gelijk de overdracht naar het volgende thema besproken. Hiervan wordt een kort verslag geschreven en deze wordt in de map opgenomen. Dit alles wordt bewaard in de themadoos.

Rooster planning

Activiteiten bedenken: min. 2 weken voor aanvang thema
Activiteiten uitwerken: min. 1 week voor aanvang thema
Activiteiten inplannen: min. 1 week voor aanvang thema
Activiteiten voorbereiden: tijdens het thema
Activiteiten uitvoeren: tijdens het thema
Activiteiten reflecteren: na de activiteiten
Thema evalueren: week 5 van het thema

Waarom plannen en reflecteren?

Doordat de pedagogisch medewerkers de activiteiten Kidsstop breed plannen, uitvoeren en reflecteren krijgen zij meer inzicht in hun eigen handelen. Dit kunnen zij naar elkaar, in ieder afzonderlijk team en naar de leidinggevende terugkoppelen waardoor er leerdoelen gesteld kunnen worden. Door te blijven terugkoppelen naar de leidinggevende wordt de plan, do, check, act cyclus gewaarborgd. Feedback geven aan en nemen van elkaar is hierin belangrijk!

Ieder kwartaal wordt in het voortgang gesprek van de locatiemanager met iedere pedagogisch medewerkster afzonderlijk, specifiek ruimte gepland voor de VVE betrokkenheid en vaardigheden.

Met betrekking tot VVE is het vereist dat de leidsters kennis hebben van hun eigen sterke en zwakke kanten. De sterke kanten kunnen tijdens het groepsgebeuren en de activiteiten ingezet worden om te zwakke kanten te verbeteren. De vooruitgang wordt teruggekoppeld naar de leidinggevende of VVE coördinator.

→ Per thema 1 map en themadoos.

Inhoud themadoos:

- themamap
- themagerelateerde voorwerpen
- 3d voorbeelden activiteiten

Inhoud themamap:

1. activiteitenrooster met beschrijving activiteiten
2. voorbereiding activiteiten van de huidige week
3. voorbereiding van de activiteiten van voorgaande weken
4. themagerelateerde kleurplaten
5. reflectieverslagen, lege en ingevulde exemplaren
6. evaluatieverslag van thema

Waar moet met name aan gedacht worden?

- Op tijd activiteiten bedenken voor het nieuwe rooster.
- Rooster klaar min. 1 week voor aanvang nieuwe thema ivm voorbereidingen.
- Bij het bedenken, de voorbereidingen en het uitvoeren van de activiteiten de (VVE) ontwikkelingsgebieden betrekken.
- Ouderparticipatie en terugkoppeling (Uk&Puk thuis).
- Samenstelling Ouderblad per thema.
- Reflecteren hoe de activiteiten gingen en n.a.v. deze verslagen, doelen stellen voor jezelf. Waar wil je aan werken en hoe ga je dat doen?
- Evaluatie aan het einde van het thema en deze opnemen in de themamap. Dit is belangrijk zodat de uitvoering van het thema de volgende keer verbeterd kan worden.
- Extra activiteiten kunnen altijd gedaan worden mits de ingeplande activiteiten ook uitgevoerd worden.

Extra informatie:

- Geef een kind tijdens een activiteit de verantwoordelijkheid door middel van een taak. De kinderen krijgen zo de kans om positieve ervaringen (deel complimenten uit) op te doen. Dit vergroot hun zelfvertrouwen en leren zij competenties.
- Creëer plekjes waar we de knutselactiviteiten op kunnen hangen, zodat we er met de kinderen over kunnen praten en kunnen laten zien aan de ouders (betrokkenheid).

- Op de groep hangen dagritme kaarten. Hiermee stimuleren we bij de kinderen de ontwikkelingsgebieden met betrekking tot ruimtelijk inzicht, tijdsbegrip, plannen en vooruitkijken.
- Denk bij het voorbereiden en het uitvoeren van de activiteiten aan het doel van de activiteit. Schrijf tijdens de voorbereiding van de activiteit op welke ontwikkelingsgebieden hiermee gestimuleerd worden en hoe je de ouders bij de activiteit kan betrekken.

Bijlage:

1. activiteitenrooster
2. reflectieformulier leeg
3. reflectieformulier ingevuld

Kidsstop